

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIFT IN

te Tongeren bij M. COLLÉ, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. »
Een blad afzonderlijk 45 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per druk-
regel.

TONGEREN, DEN 18 AUGUSTUS.

Oorlogsberichten.

Wij verzoeken iedereen, niet te gemakkelijk geloof te slaan aan de geruchten die dagelijks rondgedragen worden over de oorlogsoperatiën.

Vandaag is de algemeene verwachting alweer bedrogen geworden. Gisteren was er van niets sprake dan van eenen grooten veldslag die den 15 augustus op den weg van Metz tot Verdun zou geleverd zijn. De onderprefekt dezer laatste stad had geteligraphiceerd dat het kanon den ganschen dag gehoord was in de richting van Metz. Hij voegde erbij dat de Pruisen langs het zuiden terug getrokken waren en men sprak van 40,000 dooden door de Pruisen op 't slagveld gelaten.

Ziehier de waarheid :

De Franschen zooals het hun plan was trokken naar Metz om zich vandaar naar Verdun te begeven en zich te Chalons met vereenigde krachten samen te scharen. Zij waren bezig over de Moezel te trekken toen de pruisische beoeden eensklaps de Fransche achterwacht aangevallen hebben. De Franschen, aangevoerd door de generaals Ladmirault en Decaen hebben na een hardnekkig gevecht de Pruisen terug geslagen ; deze laatste hebben groote verliezen ondergaan.

De beide legers heweren in deze ontmoeting de overwinning behaald te hebben. De Franschen schrijven zich, met groot recht volgens ons, de victorie toe, wij zij hunne aanraders terug geslagen en hun groote verliezen veroorzaakt hebben. De Pruisen zeggen : wij zijn meester gebleven van het slagveld en de Franschen hebben moeten in aftocht gaan. Maar men moet niet uit het oog verliezen dat de Franschen over de Moezel naar Verdun trekken, omdat zulks hun veldplan is.

Volgens alle waarschijnlijkheid zal het den Pruis niet gelukken om de onderscheidene Fransche legerkorpsen te beletten zich te Chalons te vereenigen. Een nieuw Fransch leger is reeds te Chalons gevormd en zal zich vervoegen met de legers die van het oorlogstoonel terugkeeren.

DE TOESTAND.

De toestand wordt gedurig ernstiger. Is het goed, is het slecht? Wij gelooven, zegt de *Patrie*, dat de zaken beter draaien ; maar toch is het niet te ontzinnen dat de Pruisen gedurig vooruitgaan op ons grondgebied, en dit met eene stoutmoedigheid, die schrik verspreiden zou, indien Frankrijk minder huldmiddelen hadde.

Laat ons den toestand eens inzien. Sedert den aanval der Pruisen te Wissembourg, sedert den ontijdigen slag van Fröschwiller, hebben wij moeten erkennen dat, toen wij den oorlog begonnen, wij niet gereed waren. Wij moesten gaan inrichten, wat wij dachten sedert lang voltrokken te zijn.

Wij concentreerden ons van St-Avold tot Metz, riepen onze reserven op en stelden ons in staat om, tegenover den vijand, eene ontzagwekkende legermacht te stellen. Wat deed Pruisen middelerwijl? Twee harer geschondene legerkorpsen, te Forbach en te Fröschwiller, reformeerden zich en vermeerderden hunne werking.

Uit dit alles is een oogenblik stilstand gekomen, zoo als men er altijd ziet in den oorlog ; doch te beginnen van den 13 is de toestand veranderd. Terwijl wij onze positiën rondom Metz behielden en eene beweging deden om ons met het korps van Mac-Mahon te vereenigen, voerden de Pruisen een stoutmoedig plan uit.

Hunne legers, altijd beschermd door de lichte kavalerie, deboucheerden in het dal der Meurthe, tegen de Nancy over die rivier, legden brandschatting aan de stad op en verschenen voor Metz langs den linker oever, op het oogenblik dat de fransche armee, op 4 kilometers beneden de stad, op Verdun terug trok.

Eene depeche meldt dat de vijand, na vier uren gevecht, teruggeslagen werd, om niets verzet zich meer tegen onze marsch naar het dal der Marne.

Daar zal zonder twijfel een beslissenden slag geleverd worden, hetzij verdedigend, hetzij aanvallend, doch eerder het eerste dan het laatste.

Wat Metz en Straatsburg betreft, dat men er zich niet over bekommere ; die vestingen zijn goed gewapend, goed geproviandeerd. Het eind van den oorlog zal over hun lot beslissen. Belegeren zal men ze niet. Wat geeft, in het tegenwoordige stelsel van oorlogtoeren, eene vesting ! Men maskeert ze en daarmee gedaan. De garnizoenen zijn niet sterk genoeg om den vijand in den weg te verontrusten.

De pruisische armee heeft beproefd het fransche leger te Metz af te snijden ; 't gelukte deels ; maar toen de Franschen op Verdun wilden

marcheeren, waren de pogingen des vijands machteloos.

Wat zou er van komen indien de Pruisen de stoutmoedigheid tot het einde dreven, en zich voor Parijs durfden vertoonen, in den rug het operatie-korps van maarschalk Bazaine hebbende ! In die voorwaarden is Parijs gemakkelijk te verdedigen. Parijs moet zich tot den laaststen man toe verdedigen, om aan het operatie-korps den tijd te geven, aan Pruisen, tegen Parijs gedwongen, slag te leveren.

DE DOOD VAN DOUAY.

De *Progrès de Lyon* deelt het volgende mede over den dood van generaal Douay :

« De slag liep ten einde ; men had reeds vijf of zes maal den aftocht geblazen ; de turcos lieten zich vermoorden op de kanons die zij genomen hadden. Ze gingen er op liggen en verdedigden ze zoo. Generaal Douay kon het niet over zich krijgen die razende vechters te verlaten. Onder een hagel van kogels en mitrailles liep hij er heen. — Komt, jongens, achteruit ! komt !... » De Afrikanen luisterden niet ; zij draaiden zelfs het hoofd niet om... en de generaal viel dood....

Mevrouw Douay en haar oudste zoon hebben te vergeefs naar het lijk gezocht. Het schijnt dat hij, in de borst getroffen, naar eene hoeve gebracht is, welke door de Pruisen in brand geschoten werd. In dien brand moet het lijk van den ongelukkigen generaal vernietigd zijn.

De *Volontaire* verhaalt op eene indrukwekkende wijze den dood van generaal Douay.

Op het uur dat de slag verloren was, bezag de generaal somber en zwijgend van op den top eens heuvels, de laatste regimenten zijner divisie, welke van eene hoogte daalden, waar zij door het vijandelijk geschut werden wegge-maaid. Alles wat men doen kon om het nootlot te bezwieren, had hij gedaan. Hij had geen bataillon, geene compagnie meer onder de hand ; het gevecht dat van 's morgens duurde, had alles weggeslagen.

Alsdan gaf hij aan zijne aides-de-camps en aan zijne ordonnancie-officiërs bevelen, welke hen in alle richtingen verspreidden, en alleen en slaapvoets daalde hij van den heuvel.

In de ravijn gekomen, trok hij eene pistool uit, schoot zijn paard dood en beklom langzaam de tegenovergestelde hoogte. De wijkende soldaten vroegen hem waargen hij ging.

« Naar den vijand ! was het antwoord.

De verbaasde soldaten poogden hem terug te houden, doch dewijl dit onmogelijk was, volgden zij hem en klommen de hoogte op. Velen werden door het vuur des vijands weggemaaid ; doch de weinig nog overblijvenden, klommen steeds hooger, tot de heldhaftige generaal doodelijk getroffen nederviel. Alsdan eerst trokken de overigen achteruit....

MAARSCHALK BAZAINE.

Bazaine heeft eene echt militaire redevoering voor een honderdtal soldaten gehouden. « Jongens, zegde hij, onder ander, ik moet u maar een verwijt doen ; gij schiet te gauw. Te Wissembourg hadt gij kardoezen ; wenu, de Pruisen zouden drie dagen voorraad gehad hebben, met hetgeen gij hadt. Ter duivel ! redeneert toch eens. Waar zijn wij? Ten volle op onze groote verdedigingslinie « en hier telde de maarschalk de vier of vijf militaire liniën op, die zij nog achter zich hebben : achter Metz, achter de Maas, achter de Argonne, achter Champagne ; achter de valleien der Marne ligt Parijs en achter Parijs, Frankrijk « dat is te zeggen 4 miljoen burgers onder de wapens, een patriottenhart in iedere borst en een milliard in kas. Sambleu ! Ik geloof niet dat het zoo noodig is alles in 't dubbel te nemen. Laat er ons vrolijk op ingaan, zonder ons te veel te haasten. Wij hebben tijd ! »

MAC-MAHON.

Na den slag van Reichshofen ontmoette men Mac-Mahon te Nancy. Hij kwam in het koffiehuis *Boillot*, het gewone *rendez-vous* der officieren. Onkennelijk was hij. Van het hoofd tot de voeten was hij beslijkt ; zijne banden waren zwart en licht gewond ; een kogel had een zijner epauletten weggeslagen ; de panden van zijn tuniek waren met kogels doorboord ; van zijn verrekijker was de helft weggenomen. Iedereen ontdekte zich het hoofd toen hij voorbijging. Zijn gelaat drukte eene hevige ontroering uit. In het koffiehuis at de maarschalk een stuk koud vleesch. Hij schreef er een brief en konfereerde met eenen opperofficier, dien men denki de Failly te zijn. Nadien keerde hij naar de staltie terug. Een persoon die hem kende, vroeg hem tijdingen over de kurassiers. « Kurassiers? » antwoordde de maarschalk ; daar zijn er geen meer. »

Het schijnt dat de Polakken van Parijs, die de machtiging hebben bekomen om een korps vrijwilligers te vormen, voornemens zijn morgen naar Verdun te vertrekken, met het poolsch vaandel aan het hoofd.

Metz is eene vesting van den eersten rang, en inzonderheid in 66 zeer versterkt. De Duitschers gelooven echter niet dat zij lang tegenstand zal kunnen bieden, daar de geheele vestingbouw de Pruisen bekend is ; in 1815 hebben zij namelijk eene teekening van de vesting mede naar Berlijn genomen, die nu weer is opgezocht.

Als men de ligging nagaat, dan begrijpt men niet, schrijft de *Kölnische Zeitung*, hoe de Franschen er toe gekomen zijn, om in eene stad zoo dicht bij de grenzen, zulke uitgestrekte magazijnen van oorlogsmateriaal aan te leggen.

Parijs, 16 augustus.

Wegevend Korps. — Graaf Palikao, antwoordende op eene ondervraging, zegt :

« De Pruisen hebben er van afgezien om den aftocht van het fransch leger af te snijden, en de verbinding onzer legers te verhinderen. Telegrammen van de gendarmerie, maar die niet officieel zijn, zeggen dat de Pruisen naar Commercij geweken zijn, na drie of vier opvolgende gevechten. »

Dus hebben de Pruisen eene nederlaag geleden. Graaf Palikao voegt er bij dat een nieuw leger, waarvan het bevel toevertrouwd is aan maarschalk Bazaine, de enkele opperbevelhebber, thans gereed is het leger van den Rhijn te ondersteunen.

Het wetgevend korps neemt het wetsoniwerp aan, voorgesteld door den heer Ferry, betrekkelijk de inlijving der klassen van 1865-1866, in de burgerwacht, met de wijziging die de gevallen van vrijstelling behoudt, voorzien door de wet van 1832.

De kamer zal morgen zitting houden.

De aftocht op Chalons is door generaal Changarnier aangeraden geworden ; de omstandigheden hadden het overigens noodzakelijk gemaakt en men heeft zelfs te lang gewacht om het te doen. Werd het fransch leger nu door de deutsche troepen ingesloten, het zou aan die lange aarzeling om tot den aftocht te besluiten, toe te schrijven zijn.

Uit het telegram van keizer Napoleon kan men opmaken, dat ook ditmaal de fransche verkenners slecht hunnen dienst hebben gedaan. Gedurende denzelfden morgen hadden zij de tegenwoordigheid van geen enkel vijandelijk korps bemerkt, en echter bevonden de Pruisen zich niet verre van daar met groote strijdkrachten.

De Pruisen zijn insgelijks onder de muren van Toul verschenen, welke plaats zij opeischten om zich over te geven, doch de bevelhebber antwoordde met eene krachtigdadige weigering.

Parijs, 17 augustus.

Het gerucht loopt, dat prins Frederik van Pruisen een wapenstilstand vraagt om de dooden te begraven, maar dat maarschalk Bazaine weigert.

In al de kerken van Parijs is gisteren, 15 augustus, zijnde Napoleonsfeestdag, in plaats van het *Te Deum* den psalm *Exaudiat* gezongen.

Men vreesst voor het bosch van Boulogne. Ingeval van belegering der stad Parijs moet dit schoon woud onder de bijl der hontkappers vallen. Reeds zijn de eerste boomen neergeveld.

Ziehier een artikel der *Espérance* van Nancy, 13 augustus, waarvan de heer Gambetta lezing hield in het wetgevend korps :

Gisteren vrijdag, 12 augustus, om drie uren naonoo (smartelijke datum voor ons en onze afstammelingen), hebben vier pruisische soldaten bezit genomen van de stad Nancy, oude hoofdstad van Lorreinen, hoofdplaats van het departement der Meurthe. (Voegen wij er gauw, voor onze eer, hij dat Nancy, opens stad, sedert den vorigen dag geenen enkelen soldaat meer had, en dat, in het belang der stad, de municipale overheid gemeend had goed te doen met kalme aan te raden.)

Een half uur later trok eene afdeling van 26 Pruisen door de stad, en ging bezit nemen van de staltie, welke opperhoofd op zijn woord gevangen verklaard werd. De meer werd gedagvaard om te verschijnen voor het opperhoofd der expeditie, gelegerd tusschen Saint-Max en den weg van Essey. Gedurende den tijd doorliep een

officier der ulanen, gevolgd door twee ruiters, de stad in galop, om de plaatsen te verkennen. Toen de meer terugkwam, had de gemeenteraad voor de overwinnaars eene som van 50,000 fr. te stemmen, en vele ratioenen haver. Zij hadden niet min dan 300,000 fr. gevraagd, en vonden dat 50,000 fr. voor eene stad welke zooveel schoone gebouwen heeft, maar eene bagatel was.

Voor het kort verblijf dat zij gedaan hebben, verloren de Pruisen hunnen tijd niet. Aan de staltie namelijk, hebben twintig medeburgers, onder het pruisisch bestuur, veel schade moeten aanrichten, door het opbreken der riggels tot aan Maxéville zelf, waar de sporen in de vaart geworden werden. De telegraaf palen werden insgelijks neergebaaid. De ulanen waren ten getalle van 150. Twee hotels van Nancy de *St-Georges* en de *Chartreux* werden gedwongen ieder een diner voor 75 personen te leveren. Ziehier de menu : Soep, vleesch, groenten, een liter wijn en zes cigaren per man. Men had daarenboven koffie besteld tegen heden morgen om vier uren ; maar om vier uren waren al de ulanen verdwenen.

De inspectie van den overgrooten voorraad levensmiddelen, die de Duitschers te Forbach en te Saargemund buit gemaakt hebben, doet vermoeden, dat dit alles bestemd was om het fransch leger in Duitschland te worden nagezonden. Kisten vond men met chocolade, beschild, suiker, wagens met bonbons en confituren. Die voorraad stond in grillige tegenstelling met de hooftelheid gewone voedingsmiddelen. Men kon gemakkelijker, schrijft de correspondent van de *Kölnische Zeitung*, 100 pond bonbons koopen dan 1 pond brood. De waarde van de te Saargemund buitgemaakte proviant wordt op 1 1/2 miljoen th. geschat.

Uit Karlsruhe schrijft men van 12 dezer, dat bij het Duitsch leger maatregelen genomen zijn om Straatsburg spoedig ten val te brengen. De stad, zegt de berichtgever, is gemakkelijker te beschieten en tegen de bemuring kan op verschillende punten een rechtstreekschen aanval gericht worden. Bij Stollhofen, op halfweg Rastadt, is eene pontonbrug geslagen, waardoor de gemeenschap tusschen de beide oevers thans zeer gemakkelijk is. Tusschen Rastadt en Offenburg is men bezig met de herstelling van den spoorweg.

Straatsburg is de hoofdplaats van het departement du Bas-Rhin. Het is eene der sterkste steden die er bestaan. Zij heeft eene goede citadel, goede werken, waarvan velen gekazematteerd zijn en eene wapening die eene lange verdediging toelaat. Straatsburg ligt 465 kilometers van Parijs. De stad telt 80,000 inwoners. Gansch de omtrek kan onder water worden gezet. Straatsburg heeft altijd eene groote rol gespeeld in de fransche oorlogen. Generaal Ulrich, een dapper soldaat en Elzasser van geboorte, kommandeert de vesting.

Men leest in de *Francforter Zeitung* dat de inwoners van Woerth op de Pruisen geschoten en de gekwetsten wreed behandeld hebbende, hunne stad als eene vijandelijke stad behandeld is geworden. Twintig schuldigen zijn onmiddellijk door den kop geschoten.

Gevecht van den 14 en 15 augustus.

De pruisische armée is er niet in gelukt, zoo min zondag als maandag, om de aftochtslinie der Franschen af te snijden. Na een hevig gevecht, een der bloedigste die er nog geleverd zijn, is het fransche leger op den linker oever der Moesel kunnen trekken, ten einde alzoo al de fransche legerkorpsen te vereenigen.

Van den franschen kant ontvangen wij weinige berichten, hetgeen schier onbegrijpelijk is. Maar uit de pruisische berichten zelve kunnen wij opmaken, dat, al zijn de fransche divisien tot onder Metz teruggedreven, de operatie heeft plaats gehad.

De brigade Goltz, die de voorwacht uitmaakte van het 4^e korps, zijnde dat het fransche leger aftrok, randde zijne achterwacht aan. Deze, die den tocht over de rivier moest beschermen, maakte front aan den vijand en hield hem geruimen tijd staan.

Van twee kanten kwam nu hulp opzetten ; het gevecht veranderde in eenen grooten en bloedigen slag. De pruisische depechen spreken met veel lof van den moed der deutsche troepen — zij dreven de Franschen terug tot onder de vesting — maar zij bestatigen ook dat zij des avonds in hunne bivaks zijn teruggekeerd, zonder eenig materieel voordeel te hebben behaald.

De volgenden dag, maandag was gansch het legerdeel, gekommandeerd door maarschalk Bazaine, op weg naar Verdun, eene versterkte stad, gelegen op 60 kilometers van Chalons en 30 kilometers van de beruchte defilés der Argonne.